

1. Platon'un Menon adlı diyalogunda Sokrates, okuma yazma bilmeyen genç bir köleye geometri problemi çözdürme isteğindedir. Problemin geometriden seçilmesi bir rastlantı değildir. Çünkü böyle bir problemin çözümüne duyular yardım edemez. Genç köle problemi çözer; böylece Sokrates insan aklının apriori bilgiyle donatılmış olduğunu da ispat etmiş olur.

Buna göre Platon'un temel iddiası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutlak bilginin var olmadığı
- B) Bilgilerin doğuştan var olduğu
- C) Deney öncesi bilginin mümkün olmadığı
- D) Deneyimlerin doğru bilginin kaynağı olduğu
- E) Doğru bilgiye ulaşmak için bir bilginin rehberliğine ihtiyaç olduğu

2. Büyük filozoflar görüşlerini genellikle felsefi sistemler halinde ortaya koyarlar. Örneğin Platon, Aristoteles, Kant gibi filozoflar, kendi çağlarının koşulları ve özellikleri doğrultusunda varlık, bilgi, ahlak ve siyaset gibi temel problem alanlarına ilişkin yeni bakış açılarıyla farklı görüşler geliştirmişlerdir. Bu görüş ve fikirlerini de, öğeleri arasındaki bağlantıların açıkça görüldüğü, kendi içinde tutarlı bütünlük halinde ortaya koymuşlardır.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi felsefi sistemin bir özelliği olamaz?

- A) Konuya ilişkin her filozofun bakış açısı farklı olabilir.
- B) Temeli mantıksal tutarlılık üzerine kuruludur.
- C) Konusu belli bir varlık alanıyla sınırlıdır.
- D) Yapısal olarak akıl ve mantık ilkelerine uygundur.
- E) İçinde bulunduğu çağın toplumsal olaylarından etkilenir.

3. Sokrates'e göre insanın kendi üzerindeki egemenliği olan ölçülülük için gerek duyulan tek şey, iyiye ve kötüye ilişkin bilgidir. Çünkü insan kendisinin ne olduğunu, hayata geçirilmesi gereken en temel ihtiyaçlarının, yeteneklerinin ve arzularının neler olduğunu bildiği takdirde ancak kendi üzerinde tam bir denetim ve hakimiyet kurabilir. Bu yüzden Sokrates' e göre yalnızca bu kavrayıştan yoksun olan budalalar ölçü ve kural tanımazlar.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Cehalet mutluluk getirir.
- B) Özgürlükler sınırsız olmalıdır.
- C) Mutlak iyiye ulaşmak mümkün değildir.
- D) Erdemli olabilmek insanın öncelikle kendisinin bilgisine ulaşmasından geçer.
- E) Ahlaki kararlar kişinin arzu ve isteklerine bırakılmalıdır.

**OGM
MATERYAL**

4. Aristoteles'e göre, "gerçekten var olanlar" tek tek şeylerdir: Şu kalemdir, bahçedeki vişne ağacıdır... Yoksa gördüğümüz idealar değildir. Ancak bilgi, tümelin bilgisidir; duyuman bize bildirdiği tek tek şeyleri ya da olayları bir kavram altında toplamak, mantıksal çıkarımlarla işleyerek bilgiye dönüştürmek aklın görevidir.

Aristoteles'in bu görüşlerinden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Asıl gerçeklik nesnelerin kendisindedir.
- B) Asıl gerçeklik idealarla.
- C) Akıl, bilgi edinmek için gerekli güce ve yetiye sahiptir.
- D) Tekil olan şeylerden tümelin bilgisine akılla ulaşılır.
- E) Bilginin nesnesi olan unsurlar bu dünyanın içindedir.

5. Rönesans felsefesi öncelikli olarak insan sorunu üzerinde durmuştur. “İnsan nedir? İnsanın bu dünyadaki yeri ve anlamı nedir?” soruları araştırılmıştır. Orta Çağ’da ise insanın yeri zaten belliydi; bu nedenle de araştırılmaya gerek görülmemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Rönesans’ı Orta Çağ felsefesinden ayıran bir özelliktir?

- A) İnsanın yerinin aşkın bir evrende değil, bizatihi bu dünyada aranması
- B) Dogmatik düşüncenin bireysel olana göre ön planda tutulması
- C) Doğrular hazır olduğu için araştırılmaya gerek görülmemesi
- D) Toplumsal olanın bireysel olana göre daha değerli algılanması
- E) Eskiden kopmamanın, yeniye karşı ise direnç göstermenin esas alınması

6. 18 - 19. yüzyılda düşüncelerin oluşturulması ve bunların aktarımı felsefenin dışına çıkmış, sanat ve edebiyatla yeni anlatım yöntemlerine başvurulmuştur. Filozof ve aydınlar eserlerinde akıl, deney, ilerleme, siyaset, insan hakları, adalet, eşitlik gibi kavramları ele almışlardır. Bu dönem yapılan entelektüel tartışmalar gazete ve dergilerde yayımlanmış, kitap olarak basılmıştır. Yapılan tartışmaların toplumun tüm katmanlarına yayılması Fransız İhtilali’ne giden yolu açmıştır.

Bu parçadan hareketle 18 - 19. yüzyıl felsefesi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplum ilgilendiren konular ele alınmıştır.
- B) Edebi eserlerde felsefi sorunlara yer verilmiştir.
- C) Dönemin eserleri felsefenin halk arasında yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır.
- D) Büyük toplumsal hareketlere sebep olmuştur.
- E) Kullanılan kavramsal dil nedeniyle eserlerin anlaşılmasında güçlük yaşanmıştır.

7. Popper’ın doğrulanabilirliğe eleştirel yaklaşımı, onu bilim felsefesi çevresinde önemli bir düşünür haline getirmiştir. Eleştirel akıcılık olarak da adlandırılan bu anlayışa göre, bir kuramın bilimselliği onun “doğrulanabilme” özelliğinde değil, geçersiz kılınabilme imkânında ve çürütülebilme niteliğinde aranmalıdır.

Buna göre Popper’ın bilimsel anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) “Anlamlılığı” ve “doğrulanabilirliği” bilimselliğin ölçütü sayar.
- B) Bilimin tümevarımsal yöntemi kullanması gerektiğini savunmuştur.
- C) Bilim adamları gözlemler yapar ve sonra gözlemlediklerini açıklama girişiminde bulunurlar.
- D) Yanlışlanabilirlik ilkesi ile bilimsel olan ile olmayan birbirinden ayrılabilir.
- E) Duyu verilerinin bilginin tek kaynağı olduğunu; metafizik yargıların anlamsızlığını ileri sürer.

8. Kişilik testlerinden sadece birisi olan Rorschach Testi’nde üzerinde resim olan kartlar bireye gösterilir ve yorumlanması istenir. Bu testlerle yaşamın çeşitli döneminde yaşanan krizlerin gidişatı görülerek, tedavi sürecinin düzenlenmesi amaçlanır. Bu nedenle kişilik testlerinin, toplumsal yaşamın düzenlenmesinde önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Buna göre kişilik testlerinin toplumsal yaşamdaki işlevi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kişinin fiziksel özelliklerini keşfetmeyi sağlama
- B) Kişiyi; tanıma, teşhis, tedavi etme ve yönlendirme
- C) Kişiliği etkileyen sosyal etmenleri keşfetme
- D) Kişiliği etkileyen bilinçdışı süreçleri anlama
- E) Saldırganlığı engelleyen unsurlar barındırma

9. 9. sınıfa henüz başlayan Akif, yeni öğrenci numarası edinmiş olmasına rağmen kişisel bilgilerini yazdığı form ve evraklara ortaokul öğrenci numarasını yazmaya devam etmektedir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bir alandaki öğrenmenin başka bir alandaki öğrenmeyi olumlu etkilemesi
- B) Bir alandaki öğrenmenin başka bir alana aktarılması
- C) Önceki öğrenmenin yeni öğrenmeyi unutturması
- D) Yeni öğrenmenin eski öğrenmeyi unutturması
- E) Sonradan öğrenilen bilgilerin önceden öğrenilenlere göre daha kolay hatırlanması

10. I. Teneffüs süresi bittiğinde ders ziliyle öğrencilerin sınıfa yönelmesi
II. Bir adresi ararken Alya'nın mahalledeki sokakların isimlerini öğrenmesi
III. Öğretmenin tahtaya yazdığı geometri problemini çözemeyen Ekrem'in sorunun cevabını evde otururken birdenbire bulması
IV. Babasını çok sık gazete okurken gören Faruk'ta gazete okuma alışkanlığı oluşması
V. Yürümeyi yeni deneyen Enes'in ilk adımı atmasıyla annesinden yoğun ilgi görmesi sonucu yürüme davranışını daha sık gerçekleştirmesi

Numaralandırılmış davranışların ortaya çıkmasında rol oynayan öğrenme türlerinden hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

- A) I. - Psiko - motor öğrenme
B) II. - Örtük öğrenme
C) III. - Kavrayarak öğrenme
D) IV. - Model alarak öğrenme
E) V. - Edimsel koşullanma

OGM
MATERİYAL

11. Sosyalleşme, bireyin içinde yaşadığı toplumun kültürünü tüm öğeleriyle birlikte öğrenmesi ve benimsemesidir. Sosyalleşme sürecinde bireyler doğumdan başlayarak hayat boyu neler yapıp yapmamaları gerektiğini, toplumsal kuralları, gelenekleri ve değer yargılarını öğrenir.

Parçadan hareketle sosyalleşme ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Sürekli dir.
B) Bireyin topluma uyum sürecidir.
C) Kültürel değerlere bağlı gerçekleşir.
D) Bireyin tek başına gerçekleştirdiği bir süreçtir.
E) Bireyin toplumsal değerleri kazanma sürecidir.

12. Günümüzde sanayileşmeyle birlikte toplumlarda büyük değişimler meydana gelmiş, eşitlik ve özgürlük düşünceleri önem kazanmış, insan hak ve özgürlükleri devletler tarafından tanınıp korunmuştur. Bu durum toplumlarda açık sınıf sisteminin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Mal varlığı, değer yargıları bakımından nüfusun diğer kesimlerinden farklı kabul edilen insanlardan oluşan kapalı tabakalaşma yerini açık sınıf tabakalaşmasına bırakmıştır.

Parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tabakalaşma doğal düzenin gereğidir.
B) Üretim biçimindeki değişimler tabakalaşmayı etkiler.
C) Açık sınıf tabakalaşmasında özgürlükler kısıtlıdır.
D) Eğitim düzeyinin yükselmesi sınıf farklılıklarını belirginleştirir.
E) Açık sınıf tabakalaşması genellikle geleneksel toplumlarda görülür.

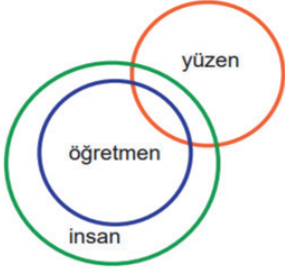

13. De Morgan Kurallarına göre " $\sim(p \Rightarrow q)$ " önermesinin eş değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\sim p \vee \sim q$
B) $\sim p \wedge \sim q$
C) $\sim p \vee q$
D) $p \wedge \sim q$
E) $(p \wedge q) \vee (\sim p \wedge \sim q)$

14.

Verilen diyagramdan yola çıkılarak aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bazı yüzenler öğretmendir.
- B) Bazı insanlar ve öğretmenler yüzendir.
- C) Bütün öğretmenler insandır.
- D) Bazı insanlar yüzendir.
- E) Bütün insanlar yüzendir.

15. Karşı olum karesine göre aşağıdakilerden hangisi "Her çocuk özeldir." önermesiyle çelişiklik ilişkisi içindedir?

- A) Bazı çocuklar özeldir.
- B) Hiçbir çocuk özel değildir.
- C) Bazı çocuklar özel değildir.
- D) Hiçbir özel olan çocuk değildir.
- E) Bazı özel olanlar çocuk değildir.

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	B
2.	C
3.	D
4.	B
5.	A
6.	E
7.	D
8.	B
9.	C
10.	A
11.	D
12.	B
13.	D
14.	E
15.	C